

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-31>

УДК 657.424:330.322

Лариса ГЕВЛИЧ

Донецький національний університет імені Василя Стуса

<https://orcid.org/0000-0002-2825-1528>

e-mail: hevlich.hll@donnu.edu.ua

Єлизавета МАЗУРКЕВИЧ

Донецький національний університет імені Василя Стуса

e-mail: mazurkevych.i@donnu.edu.ua

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ: ТРАКТУВАННЯ ТА НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОБЛІКУ І АУДИТУ В ПОВОЄННІЙ УКРАЇНІ

У статті проаналізована сутність дефініції «капітальні інвестиції» у науковій дискусії, національних та міжнародних нормативних документах в її впливі на організацію ефективного обліку і аудиту. Запропоновані авторські визначення капітальних інвестицій з точки зору економічної та облікової трактовки. Ідентифіковані проблеми управління капітальними інвестиціями в Україні у воєнний час та в повоєнній економіці, запропоновані напрями їх вирішення. Зроблені висновки, намічені напрями подальших досліджень.

Ключові слова: капітальні інвестиції, облік, аудит, повоєнна економіка.

Larysa HEVLYCH, Yelyzaveta MAZURKEVYCH

Vasyl' Stus Donetsk National University

CAPITAL INVESTMENT: TREATMENT AND REGULATION FOR ACCOUNTING AND AUDIT PURPOSES IN POST-WAR UKRAINE

Despite the considerable number of studies of capital investments, the question of the actual definition of this definition for the purposes of accounting and auditing, taking into account the post-war development of Ukraine, still remains open. The purpose of the article is to generalize the main problems of identification and legal regulation of capital investments for the purposes of their accounting and auditing from the point of view of finding ways to solve them.

The article analyzes the interpretation of the term "capital investment" in the scientific debate, the international and domestic regulatory framework, and its influence on the organization of effective accounting and auditing. It was established that the definition of the concept of "capital investment" in national legislation is ambiguous, and it is absent in international accounting regulations, which creates a problem of managing capital investment at the enterprise level. To solve this problem, it is proposed to use definitions of capital investments from the point of view of economic interpretation and for accounting purposes. The work identifies the problems of capital investment management, for the solution of which the development of a standard is proposed, which will prescribe the elements of regulation at the state and enterprise levels. The presence of such regulation, on the one hand, will create confidence in the national economy on the part of external investors, on the other hand, it will allow to organize effective accounting, reliable reporting, and independent audit of capital investments of enterprises.

The directions of further research are defined elements of the accounting policy in terms of accounting, internal control, and audit of capital investments, which will allow to take into account the peculiarities of the activities of domestic business entities.

Key words: capital investments, accounting, audit, post-war economy.

Постановка проблеми у загальному вигляді

та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Дослідження капітальних інвестицій як економічної категорії та об'єкта бухгалтерського обліку і аудиту є актуальним для сучасної України з точки зору ефективного використання ресурсів у воєнний час, а також підвищення інвестиційної привабливості національної економіки у повоєнний період. Наразі сутність дефініції «капітальні інвестиції» є дискусійною серед науковців та неоднозначно сформованою у законодавстві. Як наслідок, нормативна база може суперечити реальній економічній практиці, що призводить до неефективного регулювання економічних процесів, ускладнює ведення бухгалтерського обліку, організацію незалежного аудиту, спричиняє недостовірність фінансової інформації суб'єктів господарювання, зменшує привабливість країни для іноземних та внутрішніх інвесторів. Для уникнення цих наслідків важливо проводити дослідження, спрямовані на уточнення поняття капітальних інвестицій, їх регулювання у вітчизняній нормативній базі, сприяти дискусії серед науковців, практиків та регуляторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питаннями ідентифікації поняття капітальних інвестицій та їх нормативно-правового регулювання займалися такі дослідники, як О. М. Дмитренко, Н. В. Сергєєва, О. Ф. Ярмолук, Г. О. Партин, О. В. Дідух та інші у роботах [1–3]. Проте, вказані дослідження не є комплексними і не враховують сучасних проблем воєнного часу, тож вимагають продовження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття

Незважаючи на значну кількість досліджень капітальних інвестицій, досі залишається відкритим питання актуального визначення даної дефініції, зокрема, для цілей бухгалтерського обліку та аудиту на рівні суб'єкта господарювання, а також його регламентації з урахуванням повоєнного розвитку України.

Формулювання цілей статті

Метою статті є узагальнення основних проблем ідентифікації та нормативно-правового регулювання капітальних інвестицій для цілей їх обліку та аудиту з точки зору пошуку шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу

В Україні нормативно-правове регулювання обліку та аудиту як процесу верифікації фінансової інформації суб'єкта господарювання представляє собою ієрархічну систему (див. табл. 1), в якій міжнародні облікові регламенти відповідно до закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4] є обов'язковими для застосування підприємствами, що становлять суспільний інтерес: емітентами цінних паперів, банками, страховиками, недержавними пенсійними фондами, іншими фінансовими установами (крім тих, що належать до мікропідприємств та малих підприємств), великими підприємствами (згідно із законодавчим визначенням).

Таблиця 1

Нормативно-правове регулювання обліку капітальних інвестицій в Україні

Рівень регламентації	Регламентація організації	
	обліку	аудиту
I рівень Національні правові акти вищої юридичної сили	Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р., Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р., Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-XII від 18.09.1991 р.	Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р., Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21.12.2017 р.
II рівень Міжнародні стандарти (для суспільно-значущих суб'єктів господарювання)	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку: 40 «Інвестиційна нерухомість», 16 «Основні засоби», 38 «Нематеріальні активи», 23 «Витрати на позики»	Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, Кодекс етики професійних бухгалтерів
III рівень Підзаконні нормативно-правові акти	НП(С)БО: 32 «Інвестиційна нерухомість», 7 «Основні засоби», 8 «Нематеріальні активи», 31 «Фінансові витрати»; План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування; Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, Національний стандарт №3 «Оцінка цілісних майнових комплексів», Методика розрахунку індексу капітальних інвестицій	Нормативні документи, прийняті Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, Аудиторською палатою України
IV рівень Внутрішні нормативні документи суб'єкта господарювання	Положення про організацію бухгалтерського обліку, Наказ про облікову політику підприємства, робочий план рахунків, Типова кореспонденція субрахунків тощо	Внутрішньофірмові стандарти аудиту

Розроблено авторами

Термін «капітальні інвестиції» має численні трактування у науковій дискусії, міжнародній та вітчизняній нормативній базі, як це видно з табл. 2.

Основні проблеми для обліку капітальних інвестицій створюють, безумовно, неспівпадіння трактовок у законодавстві. Так, закон України «Про інвестиційну діяльність» використовує поняття «капітальні вкладення» як синонім капітальних інвестицій, але зосереджує увагу виключно на основних засобах, ігноруючи інші об'єкти інвестиційної діяльності [5]. Податковий кодекс України застосовує поняття «капітальні інвестиції», але розглядає останні не як ресурс, а як господарську операцію, тобто не цінності, що вкладаються, а сам процес вкладення [6]. Погоджуємося з О. Ф. Ярмолюк та О. М. Дмитренко [1], що в даному випадку відсутнє отримання економічних вигід від придбання об'єкта інвестування як кінцева його мета, а самі інвестиційні активи представлені не всіма складовими, а лише основними засобами і нематеріальними активами, що залишає поза увагою інші необоротні матеріальні активи та довгострокові біологічні активи.

Звернемо увагу на спеціалізовані – облікові регламенти: вітчизняні та міжнародні. Визначення НП(С)БО 7 «Основні засоби» характеризує капітальні інвестиції також лише в частині необоротних матеріальних активів, акцентуючи увагу на економічній категорії витрат підприємства від таких вкладень [8]. Таке трактування викликає зауваження, оскільки, згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» витрати являють собою зменшення економічних вигід як зменшення активів чи збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком його зменшення при вилученні або розподіленні власниками) [12]. Загальну думку з цього приводу вдало висловлює Н. В. Сергєєва [2],

зазначаючи, що капітальні вкладення виконуються з метою створення чи поліпшення активів, що за очікуванням призведе до збільшення економічних вигід у майбутньому, у той час як витрати призводять до зменшення таких вигід. Саме в цьому полягає відмінність витрат від інвестування.

Таблиця 2

Основні дефініції, що розкривають зміст капітальних інвестицій

Дефініція	Джерело/автор	Визначення
Капітальні вкладення	Закон України «Про інвестиційну діяльність»	Інвестиції, що спрямовуються на створення (придбання), реконструкцію, технічне переоснащення основних засобів, очікуваний строк корисної експлуатації яких перевищує один рік
Капітальні інвестиції	Податковий кодекс України	Господарські операції, що передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації
Інвестиційна нерухомість	МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»	Нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей, або продажу в звичайному ході діяльності
Капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи	НП(С)БО 7 «Основні засоби»	Витрати на будівництво, реконструкцію, модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість), виготовлення, придбання об'єктів матеріальних необоротних активів (у т.ч. необоротних матеріальних активів, призначених для заміни діючих, і устаткування для монтажу), що здійснюються підприємством
Капітальні інвестиції	Національний стандарт № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів»:	Інвестиції, що спрямовуються у будівництво, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання, створення необоротних активів (включаючи необоротні матеріальні активи, призначені для заміни діючих, і устаткування для здійснення монтажу), а також авансові платежі для фінансування капітального будівництва
Капітальні інвестиції	Методика розрахунку індексу капітальних інвестицій	Інвестиції у придбання або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних та нематеріальних активів, термін служби яких перевищує один рік
Капітальні інвестиції	О. Ярмолюк, О. Дмитренко	Вкладення цінностей у придбання, створення або поліпшення немонетарних довгострокових матеріальних та нематеріальних необоротних активів, що капіталізуються, використання яких у майбутньому сприятиме одержанню або нарощуванню економічних вигід, приросту капіталу та прибутку
Капітальні інвестиції	Г. Партин, О. Дідух	Кошти у формі грошових, майнових та інтелектуальних цінностей, які суб'єкти господарювання безпосередньо спрямовують на придбання, виготовлення чи модернізацію основних засобів та інших необоротних активів, а також нематеріальних активів з метою забезпечення належних умов виробництва і реалізації продукції, здійснення інших видів господарської діяльності та збільшення на цій основі обсягів отримуваних у майбутньому економічних вигід
Капітальні вкладення	О. Волошин, Н. Галайко	Сукупність витрат матеріальних, трудових та грошових ресурсів, що спрямовуються на розширене відтворення основних фондів усіх галузей господарства та приватних осіб

Узагальнено авторами за [1, 3, 5–11]

З урахуванням вимоги представлення фінансової звітності суспільно значущих вітчизняних суб'єктів господарювання за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності, були досліджені вказані облікові регламенти. Дефініція капітальних інвестицій в них відсутня, проте є економічний синонім – «інвестиційна нерухомість», визначення якому дається в однойменному МСБО 40 [7]. Водночас стандарт зазначає, що метою інвестиційної нерухомості є отримання орендної плати, збільшення капіталу або поєднання таких цілей використання, з чого випливає, що нерухомість, яка в подальшому буде використовуватись для забезпечення підприємством власних потреб, інвестиційною не вважається. За результатами аналізу змісту МСБО 16 «Основні засоби» [13] можна констатувати, що в стандарті відсутні рекомендації з облікового визнання інвестицій капітальними. МСБО 38 «Нематеріальні активи» також не зазначає, що створення нематеріальних активів є процесом капітального інвестування, а подальші витрати включає до балансової вартості лише якщо вони будуть визнаватись новим нематеріальним активом [14].

Таким чином можна констатувати, що визначення поняття «капітальні інвестиції» в міжнародних облікових регламентах відсутнє, залишаючи таку трактовку на розгляд національного законодавства та облікових оцінок суб'єкта господарювання. Узагальнення облікової практики вітчизняних суб'єктів господарювання свідчить, що наразі ані Положенням про організацію бухгалтерського обліку, ані Наказом про облікову політику не визначаються поняття та структура капітальних інвестицій, що негативно впливає на ефективність їх обліку. Для вирішення зазначеної проблеми пропонуємо використання двох визначень капітальних інвестицій:

1) широкого економічного трактування: капітальні інвестиції – це вкладення капіталу з метою придбання, створення, поліпшення необоротних активів підприємства;

2) облікової трактовки (за структурою субрахунків рахунку 15): складовими капітальних інвестицій виступають:

- капітальне будівництво господарським та підрядним способом для власних потреб підприємства;

- придбання (виготовлення) основних засобів (окрім об'єктів будівництва та основного стада);
- придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів;
- придбання (створення) нематеріальних активів;
- придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів (окрім тварин, які обліковуються на рахунку 21 «Поточні біологічні активи»).

Такі трактування, за умови введення у законодавче поле, дозволять вирішити проблему єдиного розуміння поняття капітальних інвестицій для регуляторів, укладачів, контролерів та користувачів фінансової звітності, а також сприятимуть ефективній організації обліку капітальних інвестицій.

Війна в Україні вплинула на облік та звітність вітчизняних суб'єктів господарювання. Як зазначають О. М. Прокопова та Н. В. Кудлаєва у роботі [15], основні зміни стосувалися оподаткування (акцизного податку, ПДВ, податкової звітності в цілому), зовнішньоекономічної діяльності, діяльності ФОП та оплати праці. Дотичною до капітальних інвестицій є фахова рекомендація застосування НП(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» [15] для врахування мілітарних впливів щодо основних засобів та нематеріальних активів, за якими втрачено контроль: залишилися на тимчасово окупованій території чи у районах бойових дій, вкрадені чи зруйновані агресором, передані на потреби ЗСУ тощо. Але НП(С)БО 28 не дозволений до застосування щодо інвестиційної нерухомості, біологічних активів, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю, необоротних активів, утримуваних для продажу, що виводить значну частину об'єктів капітальних інвестицій з-під коригування. Іншої допомоги рішення нагальних облікових проблем щодо капітальних інвестицій бухгалтерів не отримали. При цьому інвестування в Україні наразі, незважаючи на воєнний стан, здійснюється, бо існують нагальні потреби відновлення зруйнованих об'єктів енергетики, інфраструктури, житлового сектору, релокації підприємств тощо. У найближчій перспективі повоєнного відновлення України такі проблеми тільки розширяться і представлятимуть такі напрями:

- 1) класифікація господарських операцій як капітальні інвестиції або витрати, зокрема, на капітальні ремонти необоротних активів;
- 2) оцінка вартості капітальних інвестицій, зокрема при придбанні чи створенні активів;
- 3) облік зносу та амортизації об'єктів інвестування, у тому числі щодо активів, за якими втрачено контроль;
- 4) визначення ефективності капітальних інвестицій, зокрема щодо великих та довгострокових проєктів;
- 5) податкові аспекти обліку капітальних інвестицій, зокрема іноземних;
- 6) урахування ризиків та збитків, пов'язаних з інвестуванням;
- 7) звітність і прозорість щодо капітальних інвестицій перед стейкхолдерами.

Ці та інші проблеми поставатимуть не тільки перед приватними суб'єктами господарювання, а й перед підприємствами, установами та організаціями державного сектору економіки. Тому вже зараз час опікуватися розробкою нормативних документів, зокрема, стандартів щодо основних аспектів ідентифікації, обліку, звітності, аудиту капітальних інвестицій, де будуть прописані елементи регулювання на рівні держави та рівні підприємства. Наявність такого регулювання, з одного боку, створить довіру до національної економіки зі сторони зовнішніх інвесторів, з іншого боку, дозволить організувати ефективний облік, достовірну звітність та незалежний аудит капітальних інвестицій підприємств.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Таким чином, за результатами дослідження ідентифікована проблема, яка заважає ефективній організації управління капітальними інвестиціями вітчизняних підприємств, – відсутність єдиного трактування цієї дефініції у вітчизняних та міжнародних нормативних документах та науковій дискусії. Для вирішення проблеми було запропоновано авторське визначення капітальних інвестицій для економічного трактування та з обліковою метою.

Було констатовано, що облік та аудит капітальних інвестицій вітчизняних підприємств регламентується великою кількістю нормативних документів – як українських, так і міжнародних. За результатами їх критичного аналізу в умовах воєнного стану в Україні запропоновано формування НП(С)БО для обліку капітальних інвестицій за аналогією із стандартами щодо основних засобів та нематеріальних активів. Акцентовано увагу на важливості чіткого розділення аспектів капітальних інвестицій, що регулюються на рівні держави та на рівні самого підприємства, з точки зору вирішення ідентифікованих проблем обліку капітальних інвестицій у повоєнній Україні.

Напрямами подальших досліджень визначені елементи облікової політики в частині обліку, внутрішнього контролю і аудиту капітальних інвестицій, які дозволять врахувати особливості діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання.

Література

1. Ярмолюк О. Ф., Дмитренко О. М. Особливості ідентифікації капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку. Ефективна економіка. 2020. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8184>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.9.58>.

2. Сергеева Н. В. Удосконалення підходів до визнання та обліку капітальних інвестицій. Економіка АПК. 2020. № 1. С. 65-74. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202001065>.
3. Партин Г. О., Дідух О. В. Капітальні інвестиції: сутність, сучасні тенденції та вплив на зростання обсягів ВВП. Ефективна економіка. 2021. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/88.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.3.86>.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 01.08.2023).
5. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення 01.08.2023).
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 01.08.2023).
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 40 «Інвестиційна нерухомість». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_026#Text (дата звернення 01.08.2023).
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення 01.08.2023).
9. Національний стандарт № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 р. № 1655. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/56644621> (дата звернення 01.08.2023).
10. Методика розрахунку індексу капітальних інвестицій : Наказ Державної служби статистики України від 10.12.2021 р. № 303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0303832-21#Text> (дата звернення 01.08.2023).
11. Волошин О., Галайко Н. Математика для економістів: словник економічних термінів : словник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 97 с.
12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 01.08.2023).
13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text (дата звернення 01.08.2023).
14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text (дата звернення 01.08.2023).
15. Прокопова О. М., Кудлаєва Н. В. Бухгалтерський облік в умовах воєнного стану: ключові характеристики та проблемні аспекти. Інвестиції: практика та досвід. Серія «Економічна наука». 2022. № 9-10. С. 38-43. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.9-10.38>.
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» : наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text> (дата звернення: 01.08.2023).

References

1. Yarmoliuk O. F., Dmytrenko O. M. Osoblyvosti identyfikatsii kapitalnykh investytsii v bukhhalterskomu obliku. Efektyvna ekonomika. 2020. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8184>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.9.58>.
2. Serhieieva N. V. Udoshkonalennia pidkhdov do vyznannia ta obliku kapitalnykh investytsii. Ekonomika APK. 2020. № 1. S. 65-74. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202001065>.
3. Partyn H. O., Didukh O. V. Kapitalni investytsii: sutnist, suchasni tendentsii ta vplyv na zrostantia obsiahiv VVP. Efektyvna ekonomika. 2021. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/88.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.3.86>.
4. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 r. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (data zvernennia 01.08.2023).
5. Pro investytsiinu diialnist : Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 r. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (data zvernennia 01.08.2023).
6. Podatkovi kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 r. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (data zvernennia 01.08.2023).
7. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 40 «Investytsiina nerukhomist». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_026#Text (data zvernennia 01.08.2023).
8. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 7 «Osnovni zasoby» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27.04.2000 r. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (data zvernennia 01.08.2023).
9. Natsionalnyi standart № 3 «Otsinka tsilisnykh mainovykh kompleksiv» : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29.11.2006 r. № 1655. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/56644621> (data zvernennia 01.08.2023).
10. Metodyka rozrakhunku indeksu kapitalnykh investytsii : Nakaz Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy vid 10.12.2021 r. № 303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0303832-21#Text> (data zvernennia 01.08.2023).
11. Voloshyn O., Halaiko N. Matematyka dlia ekonomistiv: slovnyk ekonomichnykh terminiv : slovnyk. Lviv : Lvivskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav, 2020. 97 s.
12. Pro zatverdzhennia Natsionalnogo polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (data zvernennia 01.08.2023).
13. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 16 «Osnovni zasoby». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text (data zvernennia 01.08.2023).

14. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 38 «Nematerialni aktyvy». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text. (data zvernennia 01.08.2023).

15. Prokopova O. M., Kudlaieva N. V. Bukhhalterskyi oblik v umovakh voiennoho stanu: kluchovi kharakterystyky ta problemni aspekty. Investytsii: praktyka ta dosvid. Serii «Ekonomichna nauka». 2022. № 9-10. S. 38-43. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.9-10.38>.

16. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 28 «Zmshennia korysnosti aktyviv» : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 24.12.2004 r. № 817. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>. (data zvernennia: 01.08.2023).